MASURI IMPORTANTE PENTRU REDRESAREA ECONOMIEI NAŢIONALE

REDUCEREA DOBÂNZILOR LEGALE ŞI CONVENŢIONALE.—BANCA NAŢIONALĂ A REDUS TAXA SCONTULUI ŞI A LOMBARDULUI

Abrogarea legii concordatului preventiv

Până la înfiinţarea ministerului economiei naţionale, problema creditului era dirijată de mai multe departamente. De comerţul bancar se ocupa ministerul de finanţe, de creditul cooperatist şi creditul agricol ministerul agriculturei, de legea cametei şi a concordatului ministerul de justiţie şi aşa mai departe. Creindu-se un organ unic de comandament — ministerul economiei naţionale—problema creditului îşi va găsi soluţionarea într'o serie de măsuri de ansamblu economic cu o îndrumare precisă şi unitară.

La timp am arătat că ministerul economiei naţionale lucrează la un plan al redresării economice menit să statornicească o nouă aşezare a factorilor de producţie şi comerţ, pe care o bună politică a creditului eftin îi va alimenta potrivit rolului lor în viaţa economică.

Punerea în aplicare a acestui plan a început.

D. ministru al economiei naţionale a purces — de acord cu guvernul — la două importante reforme:

Scăderea dobânzilor şi desfiinţarea concordatului preventiv.

Cu privire la scăderea dobânzilor — care înseamnă realizarea politicei creditului eftin — e de subliniat colaborarea dintre institutul nostru de emisiune şi ministerul economiei naţionale şi cu deosebire între accentuata politică înţeleaptă şi de imperioasă înţelegere a intereselor naţionale, pe care Banca Naţională începe s'o facă, spre a sprijini iniţiativa statului în opera de redresare economică a ţării reducând taxa scontului şi a lombardului. *Credem, desigur, că de acelaş spirit de largă înţelegere vor da dovadă şi băncile care nu şi-au mai redus dobânzile dela 1933.*

Importanta scădere a dobinzilor este evidentă pentru toată lumea, fiindcă numai prin eftenirea creditului se poate da o desvoltare normală vieţei comerciale, se pot creia nouile industrii de care are nevoe ţara, se poate ajutora plugarul şi porducţia agricolă.

Eftenind creditul se va însufleţi economia naţională, se va da un avânt investiţiilor industriale şi agricole, se va da un imbold tuturor factorilor economici ai ţării.

In ec priveşte legea concordatului preventiv pe care noi de multă vreme am socotit-o — şi am demonstrat în coloanele acestui ziar — că este moartea creditului, lege, care, a fost făcută pentru o anumită stare de lucruri, trecătoare, nu numai că nu mai corespundea pieţii de azi dar îngreuia enorm operaţiile de credit într'o ordine economică sănătoasă.

Se impunea deci o operă de reabilitare a creanţei, de renaştere a îndeplinirii obligaţiunii din partea debitorilor şi de protecţiune a celui care dă bani sau marfă pe credit. Ea e reclamată nu numai de creditor ci şi mai ales de debitor, care azi nu mai are credit. E de nădăjduit că şi în această politică de restabilirea ordinei morale în viaţa economică se va merge până la capăt.

COMUNICATUL BĂNCII NAŢIONALE

„Banca Naţională a României, aduce la cunoştinţă că, cu începere de Joi 5 Mai 1938, a redus taxa scontului dela 4½% la 3½%, iar a lombardului dela 5% la 4½%".

Pentru stabilirea dobânzilor şi înlăturarea cametei

M. S. Regele a semnat următorul decret, care a apărut ieri în „Monitorul Oficial":

Art. 1. — **Dobânda legală anuală se stabileşte la unul la sută (1%) în afaceri civile şi doi la sută (2%) în afaceri comerciale, socotite peste scontul Băncei Naţionale a României.**

Când debitorul este ţinut să plătească o dobândă fără ca aceasta să fie fixată prin act, el va plăti dobânda legală.

Debitorul care cu rea credinţă a cauzat, prin întârziere în executarea obligaţiunilor, un prejudiciu creditorului său, va putea fi obligat să plătească, pe lângă interesele moratorii, şi daune interese distincte.

Art. 2. — **Dobânda convenţională anuală nu poate întrece 4% peste taxa scontului Băncei Naţionale a României; în viitor ea va fi stabilită în raport cu taxa scontului Băncei Naţionale a României, ori de câte ori nevoia o va cere. Ea se va putea determina pe un anume timp şi pe osebite regiuni ale ţării.**

O COMISIE PENTRU DETERMINAREA DOBANZILOR MAXIMALE

Această dobândă va fi maximă. La stabilirea ei, se va putea lua şi avizul cu caracter consultativ al unei „Comisiuni pentru determinarea dobânzilor maximale", *compusă din:*

Un reprezentant al Uniunei Camerilor de agricultură;

Un reprezentant al Uniunei Camerilor de muncă;

Un reprezentant al Cooperaţiei;

Un reprezentant al Uniunei Camerelor de comerţ şi industrie;

Un reprezentant al Consiliului superior bancar;

Un reprezentant al băncilor din Capitală;

Un reprezentant al băncilor din provincie;

Un delegat al ministerului economiei naţionale.

Un delegat al Băncei Naţionale; delegatul B. N. R., va fi prezidentul comisiunei.

Tabloul dobânzilor convenţionale maximale se va publica în Monitorul Oficial sub îngrijirea Băncei Naţionale a României.

Orice instituţiune de credit va fi obligată să afişeze acest tablou în mod vizibil în localul său, sub sancţiunea unei amenzi dela 10—50.000 lei.

ART. 3. — Prin dobândă se înţelege nu numai sumele plătite în bani, dar ori şi ce alte prestaţiuni sub orice titlu sau denumire la care debitorul se obligă drept echivalent al folosinţei capitalului socotit în numerar. In cazul când dobânda nu este fixată în bani prestaţiunile se vor evalua la preţurile din momentul contracătrei împrumutului. Deasemenea în dobândă se cuprind şi orice alte obligaţiuni accesorii ca: cheltueli ce nu sunt necesare sau sunt disproporţionate cu serviciile făcute, comisioanele de deschidere, de manipulare sau de prelungire a creditului, precum şi onorariile de avocaţi, cu excepţia acelor de executare, calculate conform tarifului minimal.

Nu intră în calculul dobânzei: taxele de timbru şi înregistrare aferente operaţiunei costul timbrelor de cambie, cheltuelile efective pentru asigurarea sau conservarea garanţiilor, precum şi comisioanele ce nu sunt disproporţionale cu serviciile făcute.

ART. 4. — Plata anticipată a dobânzilor nu poate avea loc decât pe maximum 6 luni. Dobânda astfel încasată rămâne bine dobândită creditorului, indiferent de variaţiunile ulterioare.

ART. 5. — Invoirea prin care de mai înainte sau cu prilejul încheerei unei convenţiuni civile sau comerciale, cu excepţia contractului de cont curent, se va prevede dobânda la dobânzile datorate pe un an sau pentru mai puţin, ori mai mult de un an, sau la alte venituri viitoare, se va declara nulă, iar delictul intră în prevederile acestei legi. Totuşi dobânda datorată pe un an se poate capitaliza şi produce dobândă, dacă se încheie ulterior o convenţiune specială în acest sens sau dacă face obiectul unei cereri în judecată.

Sancţiuni

Art. 6. — **Acela care într'o convenţie civilă sau comercială, acordând sau prelungind un împrumut, va primi sau va stipula, pentru sine sau pentru altul, prin însuşi actul de împrumut, prin act separat, prin act deghizat sau în orice alt mod, o dobândă convenţională superioară celei fixată în modul arătat prin această lege, săvârşeşte delictul de camătă şi se va pedepsi cu închisoarea dela 2 luni până la 2 ani şi cu amendă dela 10—50.000 lei.**

In caz de circumstanţe atenuante, instanţa de judecată nu va putea reduce pedeapsa sub 10.000 lei amendă.

Se exceptează dela dispoziţiile prezentei legi contractul de împrumut maritim (art. 601—615 c. com.).

Art. 7. — **La aceeaşi pedeapsă va fi supus acela care, în ori ce alt contract de împrumut formal sau deghizat, va primi sau va stipula pentru sine sau pentru altul, avantagii care sunt în aşa depăşire faţă cu valoarea prestaţiunei date sau făgăduite, încât întrec cu cel puţin un sfert preţul curent sau justul preţ al celeilalte prestaţiuni.**

ART. 8. — Când infracţiunea prevăzută de art. 6 şi 7 s'a săvârşit în numele unei persoane juridice, pedeapsa se va aplica celor ce au aprobat încheerea afacerei.

Dacă delictul s'a săvârşit de un procurist sau un mandatar, pedeapsa se va aplica atât acestuia, cât şi celor în numele cărora şi cu ştirea cărora delictul a fost săvârşit.

Membrii consiliului de administraţie sau de conducere şi organele de control ale societăţei comerciale, precum şi directorii de serviciu, vor fi pedepsiţi cu amendă prevăzută mai sus, dacă se va dovedi că delictele arătate sunt datorate unei grave neglijenţe din partea lor.

Convenţia pe temeiul căreia orice amendă pronunţată împotriva persoanei fizice va fi preluată de persoana juridică este nulă.

ART. 9. — La aceiaşi pedeapsă ca cei vizaţi la art. 6 şi 7 vor fi supuşi:

Acei care cedează o creanţă uzurară sau acei care cu ştiinţă o dobândesc pentru a o valorifica;

Acei care cu ştiinţă servesc ca mijlocitori la comiterea delictului.

Procuratorii sau mandatarii unei persoane fizice sau juridice, care au tratat o afacere uzurară, cu condiţia ca acel contract să se fi încheiat.

CIRCUMSTANŢE ATENUANTE

ART. 10. — In cazurile când delictele prevăzute la art. 6, 7 şi 9 s'au comis în una din următoarele circumstanţe:

1) In timpuri de grave crize economice; 2) provocând o daună de o deosebită importanţă; 3) un mare număr de persoane au suferit pagube grave; 4) prin simularea cametei, afacerii; 5) de un funcţionar public sau preot al unui cult recunoscut de stat; 6) de un împrumutător profesionist sau de o persoană care anterior a fost condamnată pentru acelaş delict; 7) de o persoană a cărei condiţiune economică-socială este evident superioară celei a victimei; 8) în dauna unor persoane aparţinând claselor agricole sau muncitoreşti; 9) în dauna unui minor, a unui interzis sau unui pus sub consiliu judiciar; închisoarea va fi de la 6 luni la 3 ani şi amenda de la 20.000—100.000 lei, atrăgând după sine şi pierderea drepturilor politice.

In caz de circumstanţe atenuante, instanţa de judecată nu se va putea coborî în aplicarea pedepsei mai jos de 20.000 lei, minimul de amendă.

ART. 11. — Judecata va proceda la reducerea în limitele legale a dobânzilor sau foloaselor de camătă percepute sau stipulate, ordonând restituţiunea acelor dobânzi sau avantagii ilegale percepute cu dobânzi legale la aceste sume datorate din ziua plăţii sau o dobândirii lor, deasemeni va putea dispune imputarea lor asupra dobânzilor viitoare sau asupra capitalului.

Acte nule de drept

Dacă s'au stipulat dobânzi care întrec maximul stabilit în modul arătat prin această lege, pentru tot ce depăşeşte obligaţiunea este nulă de drept. Actele cuprinzând stipulaţiuni de dobânzi superioare maximului fixat, nu vor putea fi autentificate.

Actele cuprinzând stipulaţiuni de dobânzi superioare maximului prevăzut, vor fi intabulate sau pronotate, cu adăogirea că dobânzile se înscriu la maximum admis prin prezenta lege.

Art. 12. — **Dispoziţiunile acestei legi se aplică şi dobânzilor de orice fel prevăzute în actele existente pentru timpul ce decurge dela publicarea acestei legi.**

Art. 13. — **Contractele de vânzare cu pact de răscumpărare şi anticrează ce se vor încheia între părţi, după data publicării legii de faţă sunt nule de drept, iar dispoziţiunile art. 1371-1387 inclusiv c. civ. art. 1697—1703 inclusiv c. civ. şi art. corespunzătoare din codurile civ. în vigoare în teritoriile unite, se abrogă.**

Art. 14. — **In contractele sinalagmatice cuprinzând pactul comisoriu expres, cu clauza că pretenţiunile uneia din părţi rămân definitiv dobândite celeilalte părţi în caz de inexecuţiune, partea ce le-a primit va putea fi obligată judecătoreşte în caz de reziliere a contractului să le restitue în măsura în care întrec dauna suferită sau lipsa de folosinţă a obiectului prestat, fără ca totuşi restituţiunea să întreacă trei sferturi din prestaţiunile primite.**

Cine pune in aplicare acţiunea publică

ART. 15. — Acţiunea publică pe temeiul acestei legi se pune în mişcare fie de ministerul public, fie la cererea Consiliului superior bancar, fie la cererea părţii vătămate, care îşi va putea formula prin aceiaşi acţiune pretenţia sa pentru exces de dobândă.

Reclamaţiunea penală a debitorului nu suspendă în această materie cursul unei acţiuni civile sau materiale.

Acţiunea civilă sau comercială a debitorului pentru reducerea dobânzilor stipulate ilegal ori pentru restituirea celor ilegal percepute, nu va putea fi conexată cu acţiunea creditorului şi ele vor fi judecate separat.

Orice mijloace de probaţiune sunt admisibile pentru a dovedi infracţiunile la această lege.

Instanţa competentă a judecat acţiunea penală introdusă pe temeiul acestei legi, este judecătoria locului unde s'a săvârşit infracţiunea.

Orice act de procedură privitor la judecarea reclamaţiunei penale introduse pe temeiul acestei legi, este scutit de timbru.

Hotărîrea definitivă de condamnaţiune se va publica într'un ziar răspândit pe cheltuiala celui condamnat.

ART. 16. — Tate dispoziţiunile contrarii din legile în vigoare se abrogă.

Expunerea de motive

Proectul pentru stabilirea dobânzilor şi înlăturarea cametei e însoţit de o largă expunere de motive, din care spicuim:

Refacerea şi propăşirea economică a unei ţări nu se poate înfăptui fără credit eftin.

Creditul eftin este marea forţă care a dat putinţa iniţiativei şi progresului technic în ţările apusene, să creeze şi să desvolte, la proporţii uriaşe, puterile de producţiune şi comerţ ale popoarelor în toate domeniile.

Fără credit eftin ori cât de perseverentă ar fi fost iniţiativa creatoare şi oricât de iscusită tehnica ştiinţei, nu s'ar fi putut realiza formidabila desvoltare a industriilor, puterea intensivă a producţiei agricole, vehicularea spontană a schimburilor prin mijlocirea comerţului, înzestrarea ţărilor cu atâtea lucrări civile şi nici proporţiile de înzestrarea armatelor astfel cum constatăm în multe ţări.

In acelaş timp, creditul eftin este o frână la scumpirea preţurilor şi deci a condiţiilor de viaţă, problemă atât de importantă în orice ţară.

Pentru satisfacerea acestei mari necesităţi naţionale, Institutul de emisiune având adâncă înţelegere a superioarelor comandamente naţionale, şi-a redus taxa scontului dela 4½% la 3½% iar taxa lombardului dela 5% la 4½%.

Faţă de această reducere, este firesc să scadă şi dobânzile convenţionale ce vor fi luate de bănci pentru împrumuturile civile sau comerciale pe baza următoarelor raţiuni:

In adevăr, prin modificarea legei cametei din 14 Aprilie 1933 s'a stabilit că dobânda convenţională nu poate întrece 5% peste scontul B. N. R. La acea epocă scontul B. N. R. era de 6%.

La 14 Decembrie 1934 s'a redus taxa scontului B. N. R. dela 6% la 4½% fără însă ca procentul de 5% admis pentru remuneraţia băncilor prin modificarea legei cametei dela 14 Aprilie 1933 să fie micşorat şi el, percepându-se astfel ca dobândă curentă, 9½%, compusă din 4½% scontul B. N. R. şi 5% remuneraţia băncilor.

Astăzi însă, când prin jertfele făcute de Stat şi B. N. R. pentru asanarea băncilor, prin sporirea operaţiunilor remuneratorii, pe care acestea le fac (operaţiuni de devize, de garanţii, etc, în afară de cele curente bancare) putinţa lor de câştig s'a sporit, iar când Institutul de Emisiune socoteşte ca un comandament naţional a reduce taxa scontului dela 4½% la 3½%, nu poate rămâne ca remuneraţie a băncilor acelaş procent de acum câtiva ani, de 5%, ce se justifică şi prin faptul că taxa scontului era 6%, ci trebue redus la 4% reprezentând astăzi o justă remuneraţie a băncilor, faţă de reducerea de 2½% puncte făcută de B. N. R. la taxa scontului său.

In chipul acesta, dobânda maximală convenţională revine la maximum 7½%.

Această măsură este întemeiată pe o justă cunoaştere a situaţiunei tuturor băncilor, a sarcinelor lor de regie şi a posibilităţilor lor reale de câştig precum şi pe o conjunctură a pieţei interne a capitalurilor care este favorabilă ei.

IMBUNATATIRI ADUSE LEGII CONTRA CAMETEI

Afară de o politică de credit eftin ce inaugurăm şi consacrăm potrivit principiilor de mai sus prin acest Inalt Decret Regal, mai aducem şi următoarele îmbunătăţiri legei contra cametei din 2 Aprilie 1931 cu modificările ei ulterioare.

Modificările esenţiale aduse legii pot fi centrate în jurul a trei idei: 1) o mai mare elasticitate în stabilirea dobânzilor convenţionale, pe lângă scontul Băncei Naţionale pe perioada de timp şi regiuni; 2) legiferarea delictului de camătă şi la celelalte contracte de împrumut decât cele de împrumut bănesc; 3) o cât mai eficace aplicaţiune a legei.

In adevăr, sistemul actual al dobânzilor convenţionale fixate aprioristic prin lege pentru o perioadă nelimitată de timp şi fără distincţiune între diferitele regiuni ale ţărei mai mult sau mai puţin prospere, având ca limite de variaţiuni doar taxa scontului B. N. R. nu s'a dovedit a fi în totdeauna dintre cele mai adequate necesităţilor agricole, comerciale sau industriale, variabile în timp şi spaţiu.

Umplând o lacună a legei am precizat răspunsul la o întrebare discutată în trecutele lucrări parlamentare, adăugând la art. 3, că dobânzile consistând în altfel de prestaţiuni decât în bani, vor fi evaluate, pentru determinarea cazului de camătă, la preţurile din momentul contractării împrumutului.

Iar pentru a curma discuţiunea dacă în actualul text prin orice „alte pretenţiuni" se pot înţelege unele obligaţiuni accesorii ca cheltueli ce nu sunt necesare sau sunt disproporţionate cu serviciile făcute, comisioane de deschidere, manipulare sau prelungire de credit, precum şi onorariile de avocat, cu excepţia celor de executare, calculate conform tarifului minimal cu care unele Instituţiuni de credit înţeleg prea adesea ori să ascundă dobânzi, am tranşat această controversă în sensul afirmativ printr'un aliniat special cu caracter anunciativ.

Ne-am grăbit însă să precizăm în aliniatul următor, de astădată cu caracter limitativ, că nu intră în calculul dobânzei taxele de timbru şi înregistrare aferente operaţiunei, costul timbrelor de cambie, cheltuelile efective pentru asigurarea sau conservarea garanţiilor precum şi comisioanele ce nu sunt disproporţionale cu serviciile făcute.

*

Creditul a încetat de a mai fi o operaţiune privată între un debitor în lipsă şi un creditor cu mijloace; el este o funcţiune de interes public şi naţional şi ca atare trebue îndrumat şi apărat spre a putea fi mai bine folosit în concordanţă şi cu necesităţile economiei naţionale.

Abrogarea legii concordatului preventiv

Decretul-lege pentru obrogarea legi concordatului preventiv are următorul cuprins:

ART. 1. — Legea asupra concordatului preventiv, promulgată şi publicată în „Monitorul Oficial" No. 149 bis din 10 Iulie 1929 cu modificările ce i-au fost aduse prin legea promulgată şi publicată în „Monitorul Oficial" No. 146 din 4 Iulie 1930 şi prin legea promulgată şi publicată în „Monitorul Oficial" No. 246 din 20 Octombrie 1932, se abrogă.

ART. 2. — Rămân supuse mai departe procedurii şi dispoziţiunilor legii concordatului preventiv, toate concordatele care până în ziua publicării prezentului Decret-Lege în Monitorul Oficial, au fost votate prin deciziunea luată de adunarea creditorilor în conformitate cu art. 19 din legea concordatului preventiv.

Deasemenea rămân supuse procedurii concordatului preventiv şi cererile de concordat admise în principiu, dacă debitorii respectivi se obligă prin declaraţia scrisă făcută la Grefă în termen de 10 zile dela data promulgării acestui Decret-Lege să plătească cota concordatară care nu poate fi mai mică de 75% din creanţele chirografare, într'un termen de cel mult trei ani şi în rate care în mod obligator vor fi egale şi trimestriale.

ART. 3. — **Instanţele de judecată nu vor mai putea acorda termene de graţie pe baza art. 47 din legea concordatului preventiv, nici la concordatele care la punerea în aplicare a acestui Decret-Lege se găsesc definitiv omologate.**

ART. 4. — **Dela data prezentului Decret-Lege, reintră în vigoare dispoziţiunile art. 834-844 din codul comercial din vechiul regat referitoare la moratoriu, abrogate prin legea concordatului preventiv.**

Aplicarea acestor dispoziţiuni ca şi a acelora din art. 845-865 acelaş cod care se referă la concordatul post-falimentar, se extinde pe cuprinsul întregei ţări.

ART. 5. — **Dispoziţiunile din legea concordatului preventiv referitoare la convocarea creditorilor, la verificarea creanţelor şi la votul creditorilor, se vor aplica mai departe în cazul cererilor prevăzute de art. 50 al legii lichidării datoriilor agricole şi urbane din 7 Aprilie 1934.**

Expunerea de motive

Legea pentru abrogarea legii concordatului preventiv este însoţită de o expunere de motive din care citâm:

In perioada de după război, corespunzătoare epocii inflaţioniste, în care se realizau cu multă uşurinţă importante beneficii în domeniul activităţi comerciale, am asistat la apariţia unui mare număr de firme comerciale individuale sau sociale în toate oraşele ţării; astfel am văzut improvizându-se foarte multe întreprinderi comerciale înjghebate de persoane care nu aveau nici o pregătire şi nici o pricepere în această delicată ramură de activitate românească.

A fost destul însă ca să izbucnească criza economică pentru ca aceste întreprinderi improvizate la un moment dat, să se prăbuşească, atrăgând în căderea lor şi întreprinderi comerciale vechi cu reputaţie bine cunoscută.

In faţa acestei grele situaţiuni a comerţului românesc, legiuitorul din acel timp a recurs la legea concordatului preventiv, în credinţa că printre comercianţii loviţi de criză se află foarte mulţi cari, prin onestitatea lor merită a fi scutiţi de dezastrul falimentului, asigurându-se totodată creditorilor chirografari realizarea unei importante cote din creanţele lor.

Aplicarea legii concordatului preventiv în decurs de 8 ani, a învederat cu prisosinţă că rezultatele scontate de legiuitor au fost departe de a fi atinse.

Ne-am fi aşteptat ca beneficiul legii concordatului prezentiv să fie invocat de numeroşi comercianţi şi ca măsurile de asigurare şi precauţiune luate de legiuitor pentru ca beneficiul acestei legi să folosească numai comercianţilor onesti, să-şi fi atins scopul.

Efectele au fost contrarii.

Legea concordatului preventiv de o utilitate relativă în timpul crizei bancare, a devenit azi un important obstacol pentru obţinerea creditului pe piaţa comercială.

Am exceptat dela abrogarea legii concordatului preventiv, cererile de concordat admise în principiu şi votate de adunarea creditorilor şi care, în caz de omologare definitivă, urmează a fi respectate în ceea ce priveşte cota fixată, termenul şi modalităţile de plată.

In ce priveşte cererile de concordat admise numai în principiu la data promulgării acestui Decret-Lege, pentru a veni în ajutorul comercianţilor respectivi, s'a menţinut pentru aceste cereri aplicarea mai departe a legii concordatului preventiv, cu condiţia pentru debitori de a declara înscris la Grefă, în termen de 10 zile, că se obligă a plăti cota concordatară, care, în caz că prin cererea lor a fost fixată sub 75% să fie majorată la minimum 75% din creanţele chirografare, în termen de cel mult trei ani, iar ratele concordatare vor fi în mod obligator egale şi plata se va face trimestrial.

Rămâne bine stabilit că cererile de concordat admise şi în contra cărora creditorii au făcut opoziţie conform art. 27 se vor judeca mai departe conform legii concordatului preventiv.

In ce priveşte însă cererile de concordat respinse de Preşedinte pe baza art. 4 din legea concordatului preventiv se vor închide chiar dacă debitorii au făcut apel în termen legal la ordonanţa de respingere.

Se suprimă pentru concordatele care beneficiază conform art. 2 din Decret, de dispoziţiile legii concordatului preventiv, termenul de graţie prevăzut de art. 47 din acea lege.

Intrucât prin legea de lichidarea datoriilor agricole şi urbane se reglementează un caz special de concordat prin art. 50, toate cererile făcute pe baza acestui articol, care se găsesc pendinte în faţa instanţelor judecătoreşti, rămân a fi soluţionate mai departe în conformitate cu dispoziţiile articolului respectiv, şi deci în cadrul acestor cereri se vor aplica mai departe dispoziţile din legea concordatului preventiv la care se referă articolul în chestiune.

In sfârşit, întrucât înainte de legea concordatului preventiv exista în Basarabia instituţia moratoriului, abrogată prin legea concordatului preventiv, iar în Ardeal şi Banat exista un concordat preventiv care a fost abrogat prin Jurnalul Consiliului de miniştri din 12 Martie 1925, prin efectul articolului ultim al prezentului Decret-Lege am extins atât procedura moratoriului, cât şi procedura concordatului post-falimentar din codul comercial al vechiului Regat şi în provinciile alipite.

Completarea legii creditului aurifer

Lege pentru completarea unor dispoziţiuni din legea şi statutele Institutului naţional de credit aurifer şi metalifer, publicate în Monitorul Oficial nr. 79 din 5 Aprilie 1937, cu modificările sale ulterioare:

ART. I. — Articolul 7 din legea pentru înfiinţarea Institutului naţional de credit aurifer şi metalifer şi art. 22 din statutele acestei instituţiuni, se completează, adăogându-se următorul aliniat final ce va deveni astfel alin. g la art. 7 din sus menţionata lege şi alin. i, a art. 22 din zisele statute:

„Va putea face în condiţiunile ce se vor stabili de ministerul economiei naţionale şi cu autorizarea prealabilă a Băncei Naţionale a României, orice operaţiuni de orice natură cu metalele preţioase".

Un filolog italian în România

Peste câteva zile va veni în ţară profesorul Giacomo Devoto, titularul catedrei de linguistică dela Universitatea din Florenţa, invitat de Universităţile din Iaşi şi Cernăuţi, de acord cu Institutul de cultură italiană în România.

Profesorul Giacomo Devoto, s'a perfecţionat la şcoala celor mai iluştri linguişti ai timpului: Wilhelm Schulze, Jako Wackernagel, Antoine Meillet la Berlin, Basilea şi Paris. In 1924 este profesor la Universitatea din Firenze, dela 1927 titular la Cagliari, apoi la Padova şi în fine la Firenze unde este profesor de linguistică.

Studiile lui s'au îndreptat atât spre chestiunile teoretice ale linguisticei ca şi către aplicaţiunile lor în câmpul ştiinţei antichităţi, sau asupra problemelor limbilor contemporane.

Actualmente profesorul Devoto lucrează la o operă de ansamblu asupra „Originilor Indoeuropene" destinată să ilustreze ideile mai recente asupra argumentului desbătut astăzi în atâtea lucrări străine.

E colaborator pentru partea italică a principalei publicaţiuni bibliografice în câmpul linguisticei: „Indogermanisches Jahrbuch".

Este preşedinte al Comisiunei linguistice a Institutului Internaţional de studii Etrusce, director al secţiunei baltice a Institutului pentru Europa Orientală şi de studii baltice, unica revistă internaţională de specialitate existentă în toată lumea; membru al Consiliului de direcţie al Asociaţiei indogermanice din Jena şi al societăţii de Fonologie din Praga; asociat corespondent al institutului Regal Lombard şi al institutului Regal Venetian de ştiinţe şi litere. A predat sau a ţinut lecţiuni izolate la Universităţile din Lipsca, Copenhaga, Aarhus Lund Goteborg Uppsala, Helsinki, Riga, Kaunas, şi la Academia de ştiinţe din Norvegia.

Maurice Ravel

Mulţi l-am văzut pe „prinţul muzicii franceze de azi" la pupitrul Filarmonicei bucureştene, mânuind cu liniştită îngrijire varga şefului de orchestră; mărunt, uscăţiv, trecut de 50 ani şi aproape cărunţit, totuşi cu vioiciune tinerească în mişcări şi tinereşti sclipiri în privire un „petit homme aigu", cum ne fusese zugrăvit.

Când a venit printre noi, nu l-a mai găsit aici pe tovarăşul de învăţătură şi petrecere al tinereţii, pe bunul nostru Kiriac, de care întreba de câte ori îi întâlneam. I-a legat unul de altul o prietenie isvorită nu numai din acele nelămurite porniri ale sufletului numite simpatie, ci totodată o asemănare de-a dreptul neînţeleasă a simţirii lor muzicale. Cât de deosebiţi, în adevăr, aceşti doi oameni, unul fiu al unei ţări ce abea îşi încerca paşii şovăitori pe cărările bătătorite ale muzicii apusene, fire plină de avânt, inimă cu totul închinată obştei, minte adânc pătrunsă de însemnătatea cetăţenească a artei sale într'o lume încă tânără şi plăpândă; celălalt venit într'un veac bătrân, la capătul timpurilor, îndemnat de oameni şi de lucruri să-şi îndrepte toată puterea numai către rostirea de sine.

Ravel s'a născut în vremea împlinirilor, şi tot farmecul împreună cu toate ciudăţeniile muzicii sale le lămureşte această venire târzie. Cu Debussy muzica franceză încheie un ciclu istoric. Epoca ei eroică s'a încheeat cu o izbândă strălucită. Luptelor pentru neatârnare, grelelor cuceriri le va urma un timp scurt al fericirilor. Intr'o lume senină, feriţi de încercările prefacerii, de dureroasele primeniri ale credinţei, urmaşii cuceritorilor se vor bucura în voie de nemăsuratele bunuri adunate pentru ei. Şi totdeauna când pacea coboară astfel peste zbuciumul trecutului, înfloreşte o artă limpede şi neturburată de patimă, o artă în care simţurile şi mintea vorbesc în locul sufletului de-acum potolit. O asemenea artă, oglindă a bunei stări trupeşti şi a seninătăţii gândului, s'a chemat cândva alexandrină, şi în înţelesul acesta este deplin alexandrină muzica lui Ravel. Lăcomiei minţii să-i zicem cerebralitate, lăcomiei simţurilor sensualitate şi vom fi numit izvoarele ei.

„M. Debbusy est tout sensibilité, M. Ravel tout insensibilité": iată judecata unui critic care a făcut mult sânge rău compozitorului. Dar de nu voia judecătorul să mustre, am fi siliţi să ne închinăm: pateticul lipseşte cu desăvârşire în opera lui Ravel. Privirile lui nu se îndreaptă mai niciodată spre „tainele omului celui din lăuntru", ci spre ispitele lumei de afară. E sensual prin nesaţul urechei, cerebral prin veşnica iscodire a gândului.

Sensualitatea a născut sclipitoarea lui instrumentaţie, toate acele minuni sonore de atâtea ori amintite de critici. Ba câte odată ai zice că virtuosul orchestrator Ravel se îmbată de propria sa virtuositate. Sunt clipe când parcă sunetul, scăpat cu totul din lanţurile cugetării, stăpâneşte singur, ca în Daphnis et Chloé, la începutul dansului nocturn al nimfelor. Nici unul din instrumentele încercate în timpul din urmă, fie de muzică simfonică, fie de cea de dans, fie numai de vreun constructor îndrăsneţ n'a scăpat compozitorului; nici flautul în sol, nici cel cu culise, nici eolifonul, nici pianul cu lutheal, nici saxofonul jazului; iar celor obişnuite le cere neîncetat cele mai neobişnuite sunete. Sensualitatea o desvălue şi armonia lui, fică a armoniei lui Fauré şi Debussy; uluitoarele sale acorduri încărcate cu tot soiul de apogeaturi inferioare şi superioare (vestitele „notes à côté") urmăresc şi ele aceiaş plăcere a urechei. Şi tot sensualitatea îl îndrumă spre vechile moduri gregoriene, mirodenii melodice gustate odinioară şi de Fauré şi Debussy. Fără saţ, sensualitatea lui Ravel se confundă în substanţa materială a muzicii.

Şi tot astfel fără astâmpăr cerebraritatea lui face ocolul lucrurilor şi al lumilor. Partea cea mai însemnată a operii sale este un pastiş. Nu, negreşit, o imitaţie, fie şi glumeaţă ca cele două „à la maniére de" Borodin şi Chabrier, ci numai un reazim, un îndemn ce-l caută închipuirea în vreun stil istoric sau exotic. Nici chiar fantasticul lui Ravel nu scapă de o localizare literară: lumea basmelor din Ma mére l'Oye e văzută şi ea în lumina literaturii marelui secol. Valses nobles et sentimentales se gândesc la Viena lui Schubert, La Valse la o curte imperială pe la 1855; Shérezade ne plimbă printr'o Asie închipuită, Daphnis et Chloe printr'o nu mai puţin închipuită antichitate greacă; cele Trois chansons pentru cor mixt, vor să amintească de secolul XV francez. Spania apare mereu încă în paginele scrise pe băncile şcoalei; Pavane pour une infante défunte, Alborado del graciozo din Miroirs, Habanera din Les sites auriculaires şi iară Vocalise en forme d'habanera, Chanson espagnole, Rhapsodie espagnole pentru orchestră, poate capood'opera lui. Spanie de vis în toate acestea. Spanie de farsă în comedia muzicală L'heure espagnole. Ravel ne duce când lângă clavicembalul lui Couperin sau lui Scarlatti, când în culisele lui Rameau, când lângă ţambalul ţiganului modern, când lângă banjoul unui jazz (Blues din Sonata pentru vioară şi pian). Şi e vorba aici numai de aluzii mărturisite; cele nemărturisite, ţintind dese ori muzica de azi, mai ales cea de dans (ca valsurile bufe din L'heure espagnole sau răsunetele de jazz din concertul pentru pian). Ravel ne lasă să le ghicim.

Ne întâmpină aici acea „blague à froid", acea ironie de ghiaţă care a necăjit atât de mult pe cei dintâi ascultători ai lui Ravel; fioroasa arătare a monstrului de basm